

В УКРАЇНІ СУДЯТЬ

ПІКЕТУВАЛЬНИКІВ

Київ (УНІАР). — Тут 1-го грудня за пікетування Лук'янівської тюрми з вимогою звільнити Степана Хмару заарештовано і засуджено на різні терміни ув'язнення Олену Руду-Діктар з Білої Церкви, Олега Коденчука з Одеси та киянина Олега Бабича.

Проте, як виявилось, заборона проводити масові акції у години праці поширюється не на всіх. Близько 100 віруючих УПЦ, яка належить до Московського екзархату, 4-го грудня пікетували будинок Верховної Ради України з вимогою передати їм Софійський собор. Акція проводилась у години праці, але правоохоронні органи не втручалися.

З Тернополя повідомили, що останнім часом різко зросло число телефонних та усних викликів до обласної прокуратури активістів демократичних організацій. Згідно з повідомленням Дениса Кубеля, члени УРП зв'язувалися до прокуратури тільки після отримання письмових викликів.

В Ужгороді керівництво Карпатської Гельсінкської Спільноти оприлюднило заяву до голови Верховної Ради Леоніда Кравчука та до Міжнародного суду в Гаазі, у якій засуджують дії, «групи 239» в парламенті України й виступають на захист народного депутата С. Хмари. Акції протесту проти арешту С. Хмари пройшли 2-го грудня в Переяславі-Хмельницькому та Горохові Волинської області.

Тим часом міністерство внутрішніх справ продовжує за допомогою телебачення передавати агітацію на захист полковника Григор'єва. На першій програмі Центральної телебачення ССР показано знятий на відеореєстр сюжет роззброєння полковника, одягненого в цивільне. Але ця телепередача виявилася дещо іншою, ніж та, яку показували на українській телебаченні.

Кореспондент «Літературної Газети» Сергій Кісельов у числі з 5-го грудня пише, що в той час, коли притиснуті до стіни підземного переходу полковник закликав міліцію допомогти йому, відеореєстр зафіксувала до п'ятнадцяти людей у міліційній формі, які були в підземному переході й спокійно стежили за інцидентом. Полковник внутрішньої служби Нонік пояснив, що до були вчорашні воїки, котрі щойно одягли міліційну форму, тому без наказу командира не могли діяти, особливо тому, що С. Хмара показав їм посвідчення депутата Верховної Ради. Старшина міліції Гуськов також заявив, що не зміг втручатися в дії депутата Верховної Ради і скаржився, що досі не прийнятий новий закон про статус народного депутата та закон про міліцію і внутрішні війська, тому вони не знають як діяти в кожному конкретному випадку. Майор міліції Яловенко заявив, що його підлеглі діяли згідно з уставом. Однак, пише кореспондент, і йому, і багатьом іншим громадянам, які бачили телебачення передачу, видалися дуже дивними такі неспроможні пасивні міліціанти. Нимоволі напрошується думка, чи не був цей епізод наперед запланованою провокацією. А якщо був, то хто його автор?

Не дивно, продовжує далі кореспондент, що по всій Україні все частіше звучать заклики, щоб у розслідуванні цього безпрецедентного випадку взяли участь незалежні західні адвокати і щоб слідство велося під наглядом представників міжнародних правозахисних організацій. Однак прокуратура України оголосила, що вона проти будь-якого слідкування за її діями. Водночас прокурор Потребенко звернувся з заявою до генерального прокурора ССР з вимогою покарати депутатів Верховної Ради України, які підписали заяву, у якій звинувачують його у злочинах.

М. ЧАЙКОВСЬКА І Ю. ОСІНЧУК НА РАДІОПРОГРАМІ

Нью-Йорк. — Марія Чайковська, визначна члестітка України, разом з відомою піаністкою Юлією Осінчук, виступить з інтерв'ю та концертом на програмі Роберта Шермана на радіостанції WQXR 96.3 FM в Нью-Йорку в суботу, 8-го грудня, між 10-ю і 12-ю год. вечора.

Готується Демократичний Конгрес

Москва. — В газеті «Известия» з 4-го грудня надруковане повідомлення, що нові політичні партії України, Росії й Білорусії вирішили провести Демократичний Конгрес під гаслом «Демократія суверенних держав — єдиний шлях!» Відбудеться він у Харкові наприкінці січня 1991 року. Організаційний комітет конгресу створений цими днями у Києві під час роботи з'їзду Партії Демократичного Відродження України, (колишня Демократична платформа КПУ).

Підготовку до проведення конгресу демократичних сил взяли на себе Республіканська партія Росії, Об'єднана демократична партія Білорусії і Партія Демократичного Відродження України. Згадані партії є соціально-демократичної і ліберальної орієнтації.

На майбутньому конгресі мають намір обговорити два питання — майбутня будова співдружності держав і створення Демократичного Конгресу незалежних партій соціально-демократичної, ліберальної і загально-демократичної орієнтації.

Львівська Обласна Рада

дістала нові права

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як інформує «Радіо Свобода», надзвичайна сесія Обласної Ради у Львові надала своєю головою Вячеславу Чорноволу нові повноваження та права, про що повідомив до киянське радіо 30-го листопада.

В. Чорновіл тепер має можливість рішати у надзвичайних обставинах що

робити, а рівночасно львівські депутати створили окремі комітети, до якого увійшли представники різних організацій. Цей комітет у майбутньому буде рішати коли і як можуть відбуватися мітинги, страйки чи пікетування. Якщо такі будуть скликані без дозволу цього комітету, це буде вважатися «провокацією».

У В-ві „Смолоскип“ появилася збірка „Лесь Курбас“

Балтимор. — Тут в Українському Незалежному В-ві „Смолоскип“ ім. В. Симоненка появилася монументальний твір — збірка „Лесь Курбас“. Головним редактором збірки, автором передмови і приміток до відомих театрознавців проф. Валеріан Ревуцький, а упорядником, технічним редактором і автором бібліографії — Оси́п Зінкевич.

Збірка „Лесь Курбас“ поділяється на шість розділів, в яких зібрано статті й листи режисера та понад сто документів, які відносяться до театральної діяльності й життя Л. Курбаса. Розділ I: „Творчість Леся Курбаса“, статті й листи; Розділ II: „Сучасники про Л. Курбаса“, матеріали до історії театральної діяльності „Молодого театру“ і „Березоля“, відгуки на деякі постановки Л. Курбаса; Розділ III: „Л. Курбас і теат-

ральний диспут 1929 року“; Розділ IV: „Шлях на ешафот“, виступи преси й партійних діячів проти Л. Курбаса перед і після його усунення з „Березоля“, Розділ V: „Ув'язнення і смерть Л. Курбаса“, Розділ VI: „Присвячено Л. Курбасові“ (вірші й есеї О. Вишні, Ю. Клеца, І. Світличного, С. Чернілевського, Н. Бічуї та інших).

У книзі опубліковано багато документів і матеріалів, які не увійшли до книжкових видань, присвячених Л. Курбасові виданих у Києві й Москві.

Збірка „Лесь Курбас“ мав появитися до 100-річчя з дня народження режисера, але у зв'язку з новими знахідками, він появилася щойно на початку 1990 року. Над збіркою працювало понад 20 осіб.

У книзі опубліковано 33 статті й листи Л. Курбаса, недоступні тепер статті 1920-30-х років С. Бондарчука, Йони Шевченка, Петра Руліна, Миколи Хвильового, Якова Мамонтова, Я. Струханчука, І. Туркельтауба, О. Поліщук, Ю. Смолича, П. Козицького, повний текст виступів на театральному диспуті в 1929 році М. Скрипника, М. Куліша, М. Хвильового, статті й виступи партійних діячів того часу — І. Микитенка, І. Кулика, С. Щупака, Г. Юри, О. Боршачівського та інших.

Збірка має 1,026 сторінок. У ній опубліковано понад сто фотографій і фотодокументів; показник імен і назв охоплює понад 1,500 позицій, бібліографія, яка є першою такою спробою — 51 сторінок, примітки — 22 сторінки.

Книга видана на львівському папері, з твердою обкладинкою і її мистецький оформив Олександр Тимошенко. Ціна в Америці й інших країнах 49.75 ам. доларів, в Канаді — 55 кан. доларів. Замовлення слати на адресу: „Смолоскип“, P.O.Box 561, Ellicott City, Md. 21043.

СВ. МИКОЛАЙ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Школа Українства буде вітати тут св. Миколая в неділю, 16-го грудня, о год. 1-й по полудні, в церковній залі св. Миколая. Запрошується всіх членів дітей і їхні родини на гарну програму, яку виконають шкільні діти. За дальшими інформаціями слід звертатися до Марії Козицької, тел. (914) 969-3606.

СОВЕТСЬКА ЕКОНОМІКА ОПИНИЛАСЯ НА ГРАНІ ПРОПАСТИ

Нью-Йорк. — Кореспондент газети «Волл Стріт Джурнал» в Москві Пітер Гамбл, інформуючи про виступ міністра фінансів СРСР Валентина Павлова на сесії Верховної Ради, поділяє думку багатьох західних економістів й аналітиків, що союська економіка знаходиться на грані пропасти і її ледве чи врятує будь-які внутрішні перемири, нові й змодифіковані реформи та західна допомога.

В. Павлов заявив, що в наступному році дефіцит державного бюджету пересте, у порівнянні з нинішнім роком, на чотири рази і досягне 20 відсотків валового національного продукту. Згідно з опінією американського кореспондента ця прогноза союського міністра є свого роду пересторогою для депутатів Верховної Ради СРСР, які повинні знати, що у відсутності радикальних змін Союський Союз мусить рахуватися з можливістю повного заломання теперішньої економічної системи з політичними наслідками, які з цього випливатимуть, бо народи СРСР у розпачі мусять виявляти у якійсь формі свою злість.

П. Гамбл навіть не сумнівається, що уряд СРСР, навіть теперішній президент із спеціальними уповноваженнями Михайл Горбачов, не зможе дати собі раду з 250-мільярдовим дефіцитом у бюджеті. Прийде тоді драстично обмежувати витрати на оборону, принаймні на половину, а це в свою чергу може викликати незадоволення міністерства оборони і КГБ, які хочуть втриматися на поверхні у незмінному стилі і з цих позицій диктувати урядові майбутню політику. Не можна виключати, каже згаданий кореспон-

дент, що позначки мілітарної активності зв'язані не тільки із захитаним прес-тижем союського уряду в республіках, але також з можливістю перебрання влади армією, якщо не буде іншої ради і якщо позиція Горбачова буде захитана.

Навіть Павлов погоджується, що такий великий дефіцит зруйнує не тільки економію, але започаткує процес закатів в країні. ТАСС повідомляє, що уряд М. Горбачова планує зменшити допомогу закордонним країнам на 75 відсотків в наступному році; розходи на оборону на 10 відсотків; на збереження державного апарату на 30 відсотків. У перекладі на американську валюту видатки на оборону становитимуть 115 біл. доларів. Уряд крім того надіється отримати 110 біл. карбованців від продажу державного майна, піднісши ціни на предмети розкоші (золото, брильянти, шуби, закордонні автомобілі тощо). Таким чином дефіцит, на думку союських господарників, повинен понизитися до 60 біл. карбованців.

Слід підкреслити, що навіть самі союські економісти і дорадники президента, як, наприклад, Юрій Маслюков, Станіслав Шаталін та інші, не вірять в успішність цих заходів. На ринку немає взагалі товарів першої потреби, продається за купони навіть такі продукти, як хліб, цукор, молоко і молочні продукти, а в деяких містах взагалі немає молока.

Ю. Маслюков й інші погоджуються, що економіка тісно пов'язана з політикою і все залежатиме від нормалізації у внутрішній політиці, чого не розуміють деякі близькі співробітники Горбачова і старі партотакти, а також генералітет і КГБ.

У СВІТІ

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИЙ УРЯД повідомив, що він буде змушений внаслідок зброї державної каси 683 міль. крон (28,5 міль. доларів), щоб привести до первісного стану ті міста і містечка, у яких на протязі 22-ох років стаціонарували союські військові частини. Уряд повідомив про це після того, як спеціальна урядова комісія закінчила свою тримісячну працю і підрахувала знищення міст. Союські частини повинні покинути Чехо-Словаччину до червня наступного року.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД, згідно з інформацією агентства Асоційтед Пресс, має намір купувати американську зброю, в тому числі бойові літаки і бомбовики, які повинні заступити дотеперішні союські. Розмова про це розпочалася під час візиту секретаря Департаменту оборони ЗСА Річарда Чейні у Варшаву і його зустрічі з міністром оборони Польщі віце-адміралом Петром Колодзійським. Якщо такий договір буде підписаний, Польща буде першою країною Варшавського Пакту, яка купуватиме зброю за кордоном, зокрема в ЗСА. Колишні сателіти Москви хотіли б однак платити Америці за зброю у висоті, яку вони платили Союському Союзові.

ФІНЛЯНДІЯ, яка кілька місяців тому підписала з СРСР договір про видачу в руки КГБ захоплених союських літаків, повідомила, що вона й цього разу видасть Москві Ніколая Селіванова, який перехопив 5-го жовтня союський пасажирський літак Аерофлоту і наказав пілотам скерувати лет до Швеції. Пілоти однак заявили Селіванову, що з браку бензину вони змушені приземлитися літак в Гельсінкі, значить про союський договір. Селіванов фінляндські поліції віддали в руки союським властям в середу, 5-го грудня, на одному з переходів фінсько-союського кордону.

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ Європейської економічної спільноти закінчила працю над планом економічної допомоги для Союського Союзу. Очевидно, план мусить бути затверджений головами держав, членами ЕЕС, на конференції запланованій на наступний тиждень в Римі. Покищо ще важко сказати в яких розмірах буде надана допомога для СРСР і скільки прийдесть за неї заплатити поодиноким західноєвропейським державам. Говориться про 3,72 біл. дол. Ця сума буде витрачена на протязі двох років на закуп і доставку харчових продуктів, щоб врятувати комуністичну імперію від упадку. Західні капіталісти, кажуть деякі політичні спостерігачі, вже не один раз рятували тоталітарну імперію.

СОВЕТСЬКА ПРЕСА, зокрема партійна комуністична, широко пише про „кровопролиття“ в узбекському місті Намангані. Все нібито почалося від провокації і виступу місцевої молоді проти союських військ внутрішньої безпеки (КГБ). У висліді удару загинуло п'ять воїків, 29 воїків і 22 міліціанти були поранені. З рядів молоді загинуло три особи і одна була поранена. Місцеві чинники кажуть, що ніхто не спровокував воїків внутрішньої безпеки. Шість кагебістів-садистів у п'яному стані почали турбувати місцевих діячів і вимагали від воїків змінити курс їди. Після того, як місцева молодь оточила автобус розпочали шалпання і бійка під час якої загинуло чотири особи, правдоподібно від ударів ножа. Союські засоби масової інформації натомість говорять про виступ населення проти армії, що не відповідає правді.

М. ГОРБАЧОВ МОЖЕ ПРОГОЛОСИТИ ВІЙНАТКОВИЙ СТАН І ЗМІНИТИ СТРУКТУРУ УРЯДУ

Москва. — Колишній президент З'єднаних Штатів Америки Роналд Рейген, під час своїх відвідин Великої Британії заявив в середу, 5-го грудня кореспондентам, що теперішній керівник СРСР, генеральний секретар ЦК КПСС і президент Михайл Горбачов може, на його думку, проголосити незабаром війнятковий стан в країні, а в деяких частинах Союського Союзу навіть завести поліційну годину у зв'язку з неспокоєм і напруженням між теперішнім центральним керівництвом в Кремлі і республіками.

Називаючи М. Горбачова „своїм другом“, який опинився, мовляв, між двома скриньками, між економічними реформами, завданням яких є поправити життєвий рівень населення, і партотакцією та комуністичною бюрократією, яка гальмує процес переходу теперішньої системи до демократії.

Виміжачі з Москви надійшли інформації, підтверджені агентством Асоційтед Пресс та акредитованими там кореспондентами, що більшість депутатів Верховної Ради СРСР, які, на думку політичних аналітиків на Заході, більше дбають про збереження цілості комуністичної імперії, ніж про збереження цілості комуністичної імперії, як нібито від тепер матиме „реальну владу“ в країні і разом з президентом буде вирішувати усі важливі справи внутрішньої і зовнішньої політики. М. Горбачов робить також заходи, щоб залишити при владі свого вірного співробітника, теперішнього голову Ради Міністрів СРСР Ніколая Рижкова. Усі конституційні зміни повинні бути затверджені З'їздом народних депутатів, який розпочав свою працю 17-го грудня.

Прихильники радикальних заходів для рятунку цілості імперії звернулися навіть до міністерства закордонних справ, щоб армія перебрала на якийсь час владу тому, що вона (армія) є ще найбільш надійною і реальною силою, яка може зупинити розвал імперії. Група депутатів включає не тільки осіб з консервативної фракції „Союз“, але також членів реформістсько-ліберально демократичної партії, керівник якої Володимир Жіріновський заявив, що вимогу про введення надзвичайного стану підтримує понад 400 делегатів з'їзду народних депутатів. Усіх депутатів З'їзду є 2,250 осіб.

Борис Єльцин, голова Верховної Ради Російської Федерації заявив, що якщо армія вміститься у наші „розбурхані хвилі“ і приступить, то обов'язково дійде до більшої всеосяжної катастрофи.

Годі коли частина москвських шовіністів і зберігачів цілості імперії домагаються війняткового стану, М. Горбачов почав міняти структуру влади, шль, якої також є збереження комуністичної імперії. Горбачов поставив особливий наголос на Раді Федерації, яка нібито від тепер матиме „реальну владу“ в країні і разом з президентом буде вирішувати усі важливі справи внутрішньої і зовнішньої політики. М. Горбачов робить також заходи, щоб залишити при владі свого вірного співробітника, теперішнього голову Ради Міністрів СРСР Ніколая Рижкова. Усі конституційні зміни повинні бути затверджені З'їздом народних депутатів, який розпочав свою працю 17-го грудня.

Польське духовенство підтримує Л. Валенсу

Варшава, Польща. — Глава Польської Католицької Церкви Кардинал Юзеф Глемп закликав віруючих голосувати у неділю, 9-го грудня, за Леґа Валенсу і проти „темного коника“ Станіслава Тимінського. Газета „Жиґе Варшави“ повідомила, що у відповідь на прохання про підтримку, з якою С. Тимінський звернувся до польського духовенства, „сумнівний кандидат“ дістав відмову. Кардинал Глемп заявив, що „не бачить підстав для того, щоб підтримувати Тимінського“.

Комуністичну заяву польського кардинала, „Жиґе Варшави“ звертає увагу читачів, що духовенство висловлює свою думку з приводу політики лише в найважливіший для держави час. В заяві Ю. Глемпа говориться, зокрема, що Церква буде підтримувати „традиційні боротьби за свободу і незалежність“, що склалася в Польщі за останні десять років. Тим самим кардинал визнає, що підтримує Валенсу, а не Тимінського, який „попався невідомо звідки“. Понад 93 відсотки поляків — віруючі католики. У зв'язку з цим коментатори зауважують, що виступ кардинала може практично означати поразку Тимінського у президентських виборах.

Кардинал Глемп виступив з заявою минулої п'ятниці у монастирі в Ченстохові. Він закликав поляків у день виборів „голосувати за того, хто продовжить і зміцнить традиції боротьби за незалежність і обновили саме поняття солідарності, рух країни в напрямі реформи“.

„Жиґе Варшави“ підкреслює, що в багатьох церквах по всій Польщі місцеві католицькі священники горворили під час проповіді, що всі віруючі повинні підтримати Валенсу.

На першому, попередньому, етапі виборів Тимінський зайняв друге місце після Валенси, набравши особливо багато голосів у сільських місцевостях, де вплив католицької церкви традиційно особливо сильний і де священник відіграє вирішальну роль в особистому і громадському житті парафії.

Виступаючи минулої суботи на польській національній телебаченні, Тимінський заявив, що не вважає, ніби кардинал відмовив йому у підтримці. За словами Тимінського, він, як і Валенса, бореться проти тоталітарної системи за дальші реформи і тому також може вважатися, що Церква його підтримує.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ лікар ЗСА, д-р С. Еверетт Куп, який довгий час докладав зусиль, щоб фатальні наслідки хвороби АІДС довести до свідомості американської громадськості, заявив, що Уряд президента Джорджа Буша та його наслідник Антоніа Новелло не роблять достатніх заходів у тому, щоб населення ЗСА було належно інформоване про цю хворобу. У своїй розмові з кореспондентами д-р Куп говорив про те, що відносно мало тепер говориться і пишеться про хворобу АІДС і через те витворюється враження, що епідемію хвороби припинено. Однак так воно не є, бо епідемія не тільки не припинилася, але навпаки, дуже скоро поширюється зокрема у позаміських околицях. На ці його закиди речниця теперішнього генерального лікаря ЗСА і Гастт заявила, що підхід д-ра Новелло до хвороби АІДС іншим, як підхід д-ра Купа.

ЦЕ СПРАВДІ Є „МОЛОДА УКРАЇНА“

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмич, Р. Руденко). — Серед численних тепер гостей з України з особливою приємністю вітаємо завжди молодих людей, що творять цю сьогоднішню „молоду Україну“, яка бунтується, хвилюється і з таким питомим для цього віку ентузіазмом вітає усі зміни та кожний новий крок на шляху до відродження держави. Але у розмовах з ними постійно зауважуємо, що у них не лише ентузіазм і захоплення, але також раціональний підхід, добра оцінка ситуації і тверезий погляд на майбутнє.

Це доводить нам твердити також в часі відвідин двох таких гостей, що саме репрезентують „молоду Україну“ у подвійний спосіб. Роман Козій і Тарас Чорновіл — представники молодого покоління, а рівночасно редактори газети „Молода Україна“, що появилася від листопада 1989 року у Львові.

Треба бути справжніми ентузіастами перебудови України, щоб в таких складних умовах і маючи родинні зачіти видавати підпільну газету, яка поставила собі за завдання подавати чисту правду.

Ми маємо нагоду в редакції „Свободи“ говорити з обома гостями окремо, у них подібні інформації і подібні погляди, та це нічого дивного, бо вони всеціло віддані одній справі.

Р. Козій і Т. Чорновіл в редакції „Свободи“ після інтерв'ю

повідає нам, що вони удвічі відповідають за „Молоду Україну“, маючи ще до поміч адміністративний склад. Спершу „Молода Україна“, як довідомося, виходила як видання Спільноти Незалежної Української Молоді, але від шостого числа стала зовсім незалежною.

Ми, спостерігаючи погані папіри газети та слабкий її друку, ставимо питання, як ці молоді люди дають собі раду з технічними справами видання.

— Ми до літа цього року видавали нашу газету на Литві, а тепер порішили розпочати ціле видання тут у Львові, в якому крім нашої „Молодої України“ хочемо видавати книжки і підручники для наших шкіл. Розуміється нам ще треба багато до повного технічного влаштування такого видання, але вже маємо

широкі плани і на „перший вогонь“ хочемо видати історію України для середніх шкіл.

— А як ви фінансово можете подолати усім цим завданням?

— Наклад „Молодої України“ — 25,000 примірників, одне число коштує один карбованець, а продаємо газету у Львові, Тернополі, Івано-Франківському і навіть на Запоріжжі. І... живе во якось з газети. Ми просто самовистачальні. Ба, що більше, ми навіть можемо дещо допомагати Братству св. Володимирів, до якого належимо з цілою групою молодих активістів, яких очолює Степан Малецький.

— Для нас це не дуже відома організація. Чи можете пояснити чим вона займається та коли поставила?

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make
check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік — \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНЧ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чек і money orders виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Тріумф людського духу

Сучасний світ поринає в економічних і політичних турботах. Невпевність висить над долею цілого Советського Союзу, у тому над Україною, — учорашні сателіти країни все ще неспокоїні, їхня влада не стабілізована, їхня економіка хаотична й мізерна. В останніх місяцях на перше місце міжнародних проблем висунулась криза в обширі Перської затоки, при чому вперше в історії на пустині Савдійської Аравії розташована понад півмільйонна різнонаціональна армія, у цьому числі 400,000 американських вояків. Але поруч з усіми цими турботами, поруч із щоденними комунікатами про стан акцій на ньюйоркській і лондонських біржах — безсмертний людський ум безупинно працює над новими здобутками у всіх ділянках науки. Досліди над всесвітом і його планетарною системою, винахід літака „Конкорд“ із суперсононічною швидкістю лету між Парижем і Вашингтоном, просто фантастичні винаходи в ділянці бактеріології і хірургії із операціями відкритого серця та перещеплюванням різних органів організму людини, винахід „шпигунського“ літака, який — без людської залоги — може з не досяжної висоти робити прецизійні світлинні з ворожої території, буквально шокують короткий час чужою про новий осяг духу. Бо поступ техніки не приходять сам від себе. Все творять люди, все придумує людський ум і людська праця.

Останнім таким епохальним успіхом є введення підморського тунелю під протокою Ля Манш. Коли 1-ої години ночі нашого часу з 1-го на 2-ге грудня 1990 року стрінулися у глибині 130 стів два робітники — англієць і француз — із прапорами своїх країн і обнялися, як два переможці людської винахідливості і праці. Перший Наполеон мріяв про побудову такого підводного тунелю, який вможливив би йому підкорити ненависницьку Англію. Французький письменник, автор фантастичних творів для молоді Жюль Верн писав про подорож довкола світу і підморський тунель, але він не підозрівав, що ці його фантазії стануть реальною дійсністю.

Було багато проектів тунелю під Каналом Ля Манш, аж три роки тому дійшло до діла, бо заснувалось окреме консорціум, що складається із 10-ох великих французьких та англійських фірм і приступлено до праці. У цей праці над тунелем взяло участь около 10,000 робітників. Обраховано кошт на 5 білйонів дол. Коли вдалося перекопати один тунель — перекопають ще два паралельні для залізничного руху між Фрокстоном в Англії недалеко Лондону і Кале у Франції. Так подорож залізницею триватиме — включно із надземною залізницею від Кале до Парижу — три години.

На жаль, так склалося, що у святкуванні цього осягу не могли взяти участі ентузіастичні творці цього проекту французький президент Франсуа Миттеран хворий, а британський прем'єр Маргарет Тачер кілька днів тому зголосила свою дімісію і покинула не хоче публічно появлятися. Її наступник Джан Меджор проголосив гарну заяву про приязнь англійського і французького народів, які колись вели довгі криваві війни. Проконання тунелю для безпосередньої комунікації між Англією і Францією може мати далекосяжне значення для майбутності цілої Європи. Цікаво, що Маргарет Тачер була ентузіасткою тунелю під Ля Манш, як і західного союзу НАТО, але протилежна амбітному планові Європейської економічної співноти, щоб не тільки касувати між членськими країнами митні кордони й завести одну виказку, але й завести одну спільну валюту. Тепер цей план набрав кращий вигляд реалізації, бо настане краща психічна атмосфера: почуття духовної і фізичної єдності всіх країн Центральної і Західної Європи.

Будуть конфлікти між народами і країнами, будуть чвари, — але людський ум працюватиме для добра, миру і добробуту людства — „до асних зір“.

НА ЦЕРЕМОНІ ВРУЧЕННЯ Нобелівської нагороди миру для президента СССР Михайла Горбачова його заступатиме співробітник міністерства закордонних справ Анатолій Ковалев. Керівник преси й інформації президентського бюро Віталій Ігнатенко повідомив кореспондентів, що М. Горбачов відвідає Осло весною 1991 року і тоді складе офіційну подяку Нобелівському комітету. Ігнатенко відмовився відповісти на питання кореспондентів про причину відмови поїздки Горбачова під теперішню пору. Раніше однак ходили повідомлення, що президент СССР не може покинути країну з огляду на неспокій і затяжну економічну кризу, який він мусить присвятити багато часу.

Досі такої у СССР немає у західному розумінні цього слова. Президент СССР за свої дії перед парламентом не відповідає. Верховна Рада СССР за надто похвалила, за надто слухняна. Отже — справжньої опозиції нема, але широко живається вислів „опозиція“.

Горбачов сидить на двох кріслах — генерального секретаря ЦК КПСС і президента. Одне досягнення в СССР — політично є з кого питати, відомо на кому лежить відповідальність за становище в Союзі.

Чи вповні розуміє Горбачов, що робить, коли вимагає — і отримує — нові уповноваження. Вони ж долають йому більше особистої відповідальності хоч широко живається гасло — „правительство в отставку“.

Советський Союз майже не існує. Він розпався на частини, що було стверджено у Верховній Раді СССР. Усі республіки так чи інакше проголосили свою самостійність. Тому Горбачов має тільки один політичний логічний шлях — створити нові відносини, нову структуру добровільної співпраці в економіці та обороні з суверенними республіками. Якщо він вибере так нормальний політичний шлях, жадних додаткових уповноважень не буде потрібувати. Коли ж президент буде й далі, може й при допомозі армії, тримати республіки „під одним духом“ — можливо полетять кров. Де ж тоді „союз добровільний республік свободних“?

Якщо Горбачов як Президент піде шляхом співпраці з республіками, буде якась надія на демократизацію. Тоді президент сам мусить піти на обмеження своєї влади. І затримати тільки ту владу, яку йому

Михайло Кучер

ЧИ ІСНУЄ У СССР ПАРЛЯМЕНТАРНА ОПОЗИЦІЯ?

делегують республіки. Але — приймаючи на увагу маніакальний рух Горбачова до влади — утопія. Він шляхом розвитку подій обертається в диктатора. Дуже погано, якщо всі справи залежать від однієї людини.

Уже давно відомо, що совєтська провінція живе значно гірше Москви. Погано з харчуванням, страх перед голодною зимою. Рівночасно з розпадом економіки та екологічною трагедією йде процес руйнування культурного і духовного життя. Московські і ленинградські музеї опинилися в стані занепаду. І — одночасно — можна заважати політичне відродження, рух до свободи, орієнтацію на власні сили, а не на західні кредити.

Діють у СССР західні телевізії, але вони на ласці Міністерства внутрішніх справ і КГБ. Їх тепер називають „благодійні установи“, і вони за 100 доларів в день готові показати і показують ще вчора „засекречені“ випадки. Ось кагебіст, усміхаючись, каже — задріжте покажу вам щось „цікаве“. Але оте „цікаве“ вже давно відомо. Шолохов опублікував акредитований роман „Тихий Дон“, отримав нобелівську нагороду. Ще й досі західні кореспонденти руються давню протоптану туристичним шляхом.

Є в СССР професійна протівнічна телевізія, з якої можна довідатися правду про Советський Союз, про оцю провінцію, „глибинку“, як кажуть у Москві. Ось як

живе — на телевізії — „Кузбас“ — Кузнецкий басейн. На Верховній Раді РСФСР — „Кузбасу“ було надано статус „зони вільної ініціативи“. Ініціатива ніби вільна, але телевізія показує черги за порохом до прання і порожні полиці в пекарнях.

До обласного „военкома“ прийшла телеграма Армії про скасування „стройбатів“. На людській мові „будівельних батальйонів“. У них, звичайно, служили азіяці, які так мало розуміли російську мову, що не могли слухати команду. Це були безплатні раби.

У Новокузнецьких краніях вже два дні нема хліба. Авта, які розвозили хліб, стояли без бензину. „Хлібозаводи“ — пекарні — працюють на виснажених закордонних машинах. Постійно виходять з ладу конвеєри. Треба купувати нові закордонні машини, але нема валюту. Нема хліба — іже німецьку картонку.

Телевізія показує місцеву школу. Сірий безнадійний будинок, який ось-ось завалиться. В класах бруд, похоло. Класи мають 40-45 учнів. Школи працюють на дві-три зміни. (!). Побудовано нову школу, в якій нема кімнати для вчителів, і туалети незвичайно примітивні. До міста мало приїхати 60 вчителів, а приїхало 20-ро. Та й ці не мають помешкань і живуть у гуртожитках, де за „кошку“ — вузьке залізне ліжко — вчитель місячно платить 60-80 карбованців. У кімнаті, зви-

чайно, чотири-шість ліжок. У місті майже не припиняються захворіння кишок. Причина — погана і небезпечна для здоров'я — питтєва вода. Дорослі і діти хворіють вірусним гепатитом. Це тяжка хвороба, яка може в результаті закінчитися інвалідністю. Люди п'ють воду з так званого технічного водоталу. Вода річкова, яка не відповідає бактеріологічним показникам (нормам). Допускається кількість бактерій в цій воді перевищує норму в чотири рази. Тому також допомагають туалети-дерев'яні будки. Про воду нема і думки.

Санітарна служба забороняє вживати таку воду, але люди з примусу не слухають.

Незавсім зрозуміло чому в Сибірі замість звичайних десятиліток люди заохотили „гімназії“ та „ліцеї“. Такі школи були в дореволюційній Росії і тепер є у Франції. У результаті Горбачов отримав ультиматум — твої коаліційний уряд з неконформістами, або відходь. Але він не створив коаліційний уряд, але не відмовився від влади. Все, що Горбачов обіцяв — це жорстоку чистку в уряді. Укази його на провінції, звичайно, не виконують і на них не звертають увагу.

Становище в армії продовжує бути більш як скандальним. Як наслідок об'єдналися 15,000 матерів вояків, сини яких загинули за останні місяці і роки після закінчення афганської війни, отже за мирного часу, з 1986 року. З 1986 року в армії загинуло стільки, скільки було вбито за війни в Афганістані за 9 років війни. Вище командування армії і досі відмовляється почати слідство і на скарги не відповідає.

Риба гине в багатьох річках. Боляче було дивитися, — написано в цьому бюлетені — як цього року течія Дністра несла в селі Усті Михайлівського району десятки напівживих велетенських сомів. Не краще з рибкою у багатьох гірських потоках, Михайло Садочний подає в числі з 24-го липня, що неподалік залізничної станції Сянки водилася гірська риба-форель. Сьогодні не лише вона, а й всі інші риби зникли, вже бо роками отруйні речовини з місцевих складів хімічних добрив Турківської районної сільськогосподарської техніки протікають у землю і затрутують воду в річках.

Ще інший приклад злочинного господарювання, яке загрожувало життю, знаходимо в числі з 11-го липня. Журналіст Роберт Ігнат у статті п. з. „Не та Наварія, Брюхович не ті“ пише про забруднені приміські території відпочинку львів'ян. Тут подібна ситуація. Безгосподарність і нехлюстство довело до цього, що в популярному відпочинковому озере Глинина-Наварія коло Львова від трьох років вже заборонено купатися. Тисячі львів'ян їздили сюди купатися кожного тижня літом.

Закінчення буде.

Володимир Сушко

ЕКОЛОГІЧНІ ТУРБОТИ ЛЬВІВЩИНИ

Перший Екологічний бюлетень Львівського обласного комітету охорони природи, що появляється у дії газеті з 14-го жовтня, подає, що в області сьогодні є 331 підприємств, які отруюють атмосферу. Найбільше їх у Львові — 135, у Червонограді, Стрию, Дрогобичі більш ніж по 30. У першому півріччі ц. р. вони викинули в атмосферу більше як 150,000 тонн шкідливих речовин.

У Львові найбільше отруюють атмосферу заводи хімічної і газової промисловості автобусні заводи і автотранспорт на вулицях міста. Особливо терплять від забруднення повітря мешканці Сихова, однієї із найновіших ділянок сьогоднішнього Львова. Гострий неприємний запах, що виходить із розположених у їхній ділянці хімічних і автобусних заводів, наповняє ніччю мешканців людей так, що дихати неможливо, постійно болить голова, нудота і кашлі втомлюють людей. Особливо терплять діти. Загрозваність повітря автотранспортом на головних вулицях міста є в чотирі-

ри-п'ять разів вища від допустимих норм.

Не краще поза Львовом. Зі заводу технічного вугілля у Дашаві вітер розносить „сажу“ мало чи не по всьому Стрийському району. З цементного заводу в Михайлівці вже багато років сиплеться сірий порошок на людей, на землю і на дерева. Сокальський завод хемічного волокна рівно ж уже роками забруднює атмосферу. Це лише кілька наведених тут прикладів, що вказують на стан забруднення атмосфери в області.

Не краще і з водою у багатьох річках і озерах області. Багато з них забруднені різними хімічними речовинами внаслідок спускання неочищених стічних вод з промислових підприємств. Згадуваний уже Екологічний бюлетень Львівського обласного комітету охорони природи подає, що минулого року скинуто у річку Облості 45 мільйонів кубічних метрів бруду. Сам лише Дрогобич скидає у Дністер, з якого п'ють воду жителі України і Молдавії, 20,000 кубічних метрів неочищених стічних вод.

трьох європейських країн (Бельгія, Болгарія, Голландія, Італія, Мадярщина, Румунія, Словачка, Фінляндія, Франція, Хорватія і Швеція). Вміщено тут також протокол професорів медицини вбивств, що походили з німецьких університетів. У їхньому заключенні жирним шрифтом подано таке: „В багатьох випадках, більшість з них пов'язані, були вбиті через додаткові постріли, або побиті до смерті. В деяких випадках жертви поховано живими“.

Усі ці матеріали написані професійно, але в той же час і співчувливо. Взято тут до уваги усі можливі підходи вбивників і розглянуто їх критично. Кримінальний звіт написаний дещо поверхово, але зате він має добрий і прихильний висновок, в якому стверджено, що „дії НКВД проти українського народу були нічим іншим, як холоднокривим вбивством і терором, а їх метою було поставити населення в стан страху від того ж терору і, таким чином, тримати нарід під контролем“. Після цього слідує свідчення свідків. Більшість свідчень опрацьовано ґрунтовно з глибоким знанням справи. Думки в основному викладено тут коротко, але чітко та найосновніше відступаючи від теми.

У цьому підрозділі маємо також і список жертв, ідентифікованих на 7-го жовтня 1943 року. У список ввійшло 679 прізвищ з поданням національності, професії, місця замешкання і підстави та дати заарештування (повних даних, жаль, не знаходимо при всіх прізвищах). Сам список — це важливий документ і рівночасно потужний акт звинувачення більшовицької влади в прямому знищенні тисяч невинних людей. Цікаво, що майже всі жертви цього списку — це українці Вініччини і суміжних сіл, які пропали десь у 1937-1938 роках та які за даними НКВД того часу були заслані в концентраційні табори далекого Сибіру.

У книгу ввійшов також юридичний звіт. Він короткий, але включав усі важливі питання юридичного характеру. У звіт включено також копії протоколів свідків, які внесли чималі додаткові матеріали, який не тільки роз'яснює справу, але також посилює і доповнює підібрані ілюстрації. Книга має потрібний науковий апарат у формі приміток, вибраної бібліографії і показника імен. У бібліографії не відзначено статті „Над розбитими могилами...“ автора цієї рецензії, що появилась 25-го

Ро-Ко

НАШІ ГЕРОІ

Ірина й Ігор Калинці

Що можна собі бажати на цьому світі, коли ти маєш гарну й мудру дружину, коли маєш чудову дочку, чесного зятя і внучку, як пампушок? Коли твоя поезія, дармащо, що то модерна поезія, бездонна, мов самий космос, світить славою по всьому світі; коли жінки від її надхнення розпливаються в екстазі сублімації, коли поети-професори стримують слюзи від церебральної лірики? Коли ти вишов ційлий із своєю дружиною із брешнєвських застійних кондитерських? Коли довкола тебе радість пісень і моря блакитно-жовтих прапорів відродженого народу?

Мабуть, мало хто здивується, що Ігор Калинець вже від довшого часу застромив поетичну кулькову ручку за вухо й, немов добрий господар, тепер же, те, що посяє.

Калинець з'явився на міжнародному фестивалі авторів, мов з неба впав — дослівно, бо управа фестивалю в Торонто, яка його запросила на читання поезій, була вислана квитки на літак, і вони, квитки, в дорозі десь зникли, мов ковбаса з полиці крамниці у Києві. Аеропорт, який завідує всім повітряним простором, (крім чорнобильського), так перебудувався, що — згідно з законами капіталістичної системи господарства — гласно губить квитки на конкурентній чужоземній лінії. Все так же раз (котрий то?) перемогла капіталістична система й наново вислані квитки вже не припили до партотрактів палів. Так Калинець ледве встиг увечері перед фестивалем прибути із своєю дружиною — просто в обійми старих друзів і знайомих, обожувачів поезії, які його читали й не читали, незнайомих, майбутніх знайомих і родичів.

Дрібної будови, з набіг спаданим поетичним чубом і майже козачими вусами, він від десяти років перебрал роль імпресаріо колишнього поета Ігоря Калинця, — так сам сказав, — який завовав і муза, як перше кохання у пісні-танго — вже не повернеться... — так сам ствердив.

Для Калинця соціалістична справедливість збила сама себе. За поезію Шевченка судили за царату, його, Стуса й інших — за соціалізм. Білий вірш Калинця такий чистий, що навіть колючі прокурори зняли половину поезії з обвинувачення. Логіка диктувала, що й вимір карі зменшав наполовину. Де там! Для сторожів соціалізму й один недоводливий вірш оцінювався шістьма роками таборів суворого режиму й, немов премія тим, хто виживе, трьома роками заслання. — „В ув'язненні я мучився, але не каюся — і радий з того, що лишився людиною“, — пише Калинець про ті часи.

Зате в таборах поет дихав вільним повітрям, у душевному піднесенні знаходив

ліпня 1943 року в „Українському Віснику“ (Берлін). Немає там також статті Антона Драгана „Розкрилася земля і показалося пекло“, що появилась в Альманаху Українського Народного Союзу на 1972 рік.

Редатор видання доцільно добрав матеріал для аналізу й висвітлення подій і явищ. Таким чином книга не втратила головного й не є звантажена подробицями. З цього погляду рецензована праця має візріпий характер. Кілька слів скажемо про цитування в книзі. Воно тут використовується, щоб послатися на авторитет для підтвердження провідної думки праці, щоб заперечити невірну думку пропонувану в інших працях, а часом і для повторення слушного спостереження, зокрема, коли воно добре виражене.

В цілому рецензована праця відзначається чіткою логічною побудовою і послідовністю викладу думки. Як і слід було сподіватися І. Каменецький, редактор праці, не тільки використав і підсумував дослідження своїх попередників, а й збагатив нашу літературу про геноцид новими цікавими спостереженнями та цінними висновками, зробленими на основі уважного вивчення вже відомих матеріалів, та й тих, що досі залишалися поза увагою дослідників. Таким чином висновки книги спрямовують увагу читача на найголовніші проблеми вініччинської трагедії, наголошуючи їх історичне значення в розвитку українського народу та в його боротьбі за незалежність.

Оцінюючи високо книгу „Вініччина трагедія“, не можна сказати, що в ній все бездоганно. На нашу думку, німецькі звіти треба було відповідно обговорити й оцінити, а те, чому, що вони написані в душі іншої ментальності й тому часто дещо по-іншому розцінюють важливі питання дослідження.

Зовнішній вигляд книги розкішний. Червоний і білий заголовки на чорному тлі обгортки робить видання привабливим і серйозним.

Підсумовуючи, хочемо сказати, що „Вініччина трагедія“ дає нам чимало нового, цікавого та важливого матеріалу для різних категорій читачів, зокрема для викладачів вищої і середньої школи. Вона пробуджує інтерес до вивчення українського трагічного минулого і робить добрий початок дальшого глибокого вивчення нашої історії ХХ сторіччя.

свободу для себе й глибини вислову для своїх поезій.

Відсидівши строк — воля, задумана воля. Знайомі, відверталися, мов перетворювалися в стовпи солі. А для Калинцевих 17 постичних збірок, у спілчаних конторах, повних кав'явсько-морю, обложених купами пропагандистських і бюрократичних паперів, без яких тутешні пошляки згинули б, як риба без води, брак паперу. І далі нема. Тому його поезії вийдуть „на заслання“ — одна книга в Польщі, де паперу не так то багато, а друга прилетіла (не Аерофлотом) до Америки,...

Вчора вона була ворогом народу, сьогодні вона народна депутатка, вона начальник освіти Львівської обласної ради. Вона — Ірина Калинець.

Ірина Калинець захоплює слухачів (і глядачів) від першого свого виступу, від першого сказаного речення, бо чар променів з її великих очей, від щирого усміху, від жіночої серйозності.

Діти — це наш скарб. Що сьогодні зробимо, це завтра буде наше, — сказала просто й найкраще.

Вона одна з небагатьох діячів, що відчула гласність і перебудову, сказати б по-народному, на власній шкірі, відсидівши в тюрмі декілька днів. І за що? За колядки й св. отця Миколая, яких в перших роках гласності не визнавали перебудована партотрактія. Бо невинний мітичний св. Миколай навіяв більше страху на партотрактів за залізнично-бетонними стінами, ніж президент Рєрен, що назвав їхню імперію імперією зла. Рєрен минався, а Миколай да їй страшить своєю добротою до дітей.

Ірина Калинець це робила з дітьми й для дітей. Діти хочуть тільки повної правди й справедливості, і відчувують, хто їм її каже й дає.

Коли св. Миколай почав відвідувати, до Львова українських діточок і про нього довідувалися інші, то незабаром російські діти зажаляли мати свого св. Миколая, а за ними так само жидівські діти. Тепер і вони мають „свого“ св. Миколая. А проти дитячої „сили“, підтриманої з небес через матерів, не може встоятися жодна сила, навіть якщо вона збудована на фундаменті діалектичної матеріальності.

Національна програма навчання в школі уже введена у Львівській області. І російська мова добилася своїх прав — її зрівняли з іншими іноземними мовами, й навчання починається у вищих класах. І релігійне навчання дозволяється.

Хоч нових підручників бракує, і, як не дивно, й старі підручники — хай і видані за застійних часів Брежнєва — знаходять за-потребування, бо вони писані українською мовою — їх посилюють до інших респуб

(Закінчення на стор. 4)

ЩЕ ПРО ГОЛЛЯНДСЬКИХ СТАРШИН

В „Свободі“ з 10-го листопада 1990 року появилася цікава стаття Романа Колісника п. н. „Голляндці в Україні“, в якій згадано теж про мене.

Все, що там написано відповідає правді, хоч бракує повної інформації. Промотором і організатором зустрічі з голляндськими генералами був інж. Ярослав Струтинський, з Чикаго, колишній старшина УПА. Цю зустріч організував ним для „Літопису УПА“, а щойно після запису спогадів. Між іншим, голляндці трактували цю зустріч як свого рода з'їзд побратимів й сердечно гостинили присутніх членів УПА, а спеціально дружину інж. Струтинського. Без допомоги Я. Струтинського, да- лебі чи нам вдалося б нав'язати з голляндськими офіцерами новий контакт й збити цей вартісний для нашої історії запис.

Роман Колісник напевно не знає цих деталей як писав свою інформацію. Буду Вам дуже вдячний, якщо дозволите подати про цю подію цих кілька зауважень. — Петро Й. Потічний.

Петро Й. Потічний

Св. о. МИКОЛАЙ

відвідає

ПЛАСТОВУ ДОМІВКУ

142 Друга авеню, Нью-Йорк, Н. Я.

в суботу, 15-го грудня 1990 р. о год. 2-й по пол.

Небесна канцелярія буде відкрита від год. 11-ої ранку.

Також 15-го грудня відбудеться

ПЛАСТОВИЙ РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК

від год. 1-3-ої по полудні

МОМЕНТ, ДЛЯ ЯКОГО МИ ЖИЛИ, Є — ТЕПЕР!

У Східній Європі, проходять велетенські, історичні зміни, які визначають долю України і нашого народу на довгі століття.

Ми з подивом, радістю і гордістю бачимо, що довгі десятиліття варварського терору і жорстокої боротьби мільйонів наших братів і сестер не зломали нашого народу. Ми з радістю, подивом і гордістю бачимо могутнє пробудження нашого народу і його змагання до волі і ми з радістю і подивом бачимо високоавансовані, величезні провідники, що очолили національне воскресіння нашого народу після довгих десятиліть червоного терору і століть царської русифікації.

Боротьба нашого народу за право бути господарем своєї землі, за свободу і незалежність, є боротьбою найбільших розмірів, історично переломною за найвищу ставку і є боротьбою дуже важкою. У цій боротьбі і ми, українська еміграція, повинні взяти якнайповнішу участь, щоби не прогавити великої історичної, може останньої, нагоди.

Ми довго ждали на великий історичний момент, ми жили для великого історичного моменту. ЦЕЙ ВЕЛИКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МОМЕНТ, Є СЬОГОДНІ!

Філадельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України починає збірку фондів, які будуть передані провідникам (друкарські машини, комп'ютери, з'явки, факс-машини і т.п. та папір до всіх тих машин) та у формі готівки. Листа громадян, які жертвували на Рух до тепер є подана аннун. Дальші листи жертводавців будуть періодично публіковані в українській пресі. Контрольна комісія, що була обрана на громадських зборах, буде звітувати про працю збіркового комітету.

Переставмо наше думання і нашу жертвенність на великий час, який ми маємо щастя пережити. Сьогоднішній момент вимагає від нас найбільшого зусилля і найвищої жертвенності!

Пожертви для Руху можна вплачувати у Філадельфію: у „Самопоміч“ на конто ч. 6783 або у „Щадницю“ на конто ч. 8067.

Комітет Оборони Національних і Людських Прав України (який діє як Комітет Сприяння Рухові)

Листа громадян Філадельфії й околиці, які жертвували на Рух по кінець серпня 1990 року.

По 1,000 дол.: д-р С. І. д-р Ю. Бережницькі, Д. П. Гиняські; 625 дол.: Л. Я. Татомір; по 500 дол.: Я. Цюк, Л. П. Козіцькі, І. д-р Л. Кушнір; по 350 дол.: І. А. Стратієнко, Х. І. Б. Турченок; по 300 дол.: У. Ф. К. „Самопоміч“, О. П. Ба, С. М. Білас; по 250 дол.: Л. І. В. Когутяк, д-р В. Кліш, М. Падур, укр. правосл. церква Трьох Святителів, І. Ільницька, Р. Івасиків; 220 дол.: Р. Завицький; по 200 дол.: С. І. М. Білас, С. І. А. Вонторський, І. Р. Олійник, І. Т. Новосітський, Д. Стуковський, Л. Стадніченко, К. І. В. Березяк, У. З. Мазуркевич, О. І. д-р Л. Біланюк; по 150 дол.: М. Ніч, Н. І. О. Німичович; по 125 дол.: д-р Н. Пазуняк, В. І. д-р Т. Сендік, А. Михайлюк;

по 100 дол.: Ю. І. В. Шашаровські, К. І. Я. Козак, О. Третяк, Я. Шатрук, Б. Захарчук, Д. В. Романів, М. І. Б. Олександрівський, д-р М. Димитрій, В. Горбовий, Н. Юрчинська, Я. Качай, Я. Кравчук, М. Шумська, Р. І. д-р В. Салік, д-р О. Спюзар, Е. І. С. Новаківський, д-р Л. І. д-р Л. Онисимович, І. Шупаківський, М. І. Я. Сидір, М. Турчин, Т. І. Я. Степняк, А. І. Е. Тост, А. І. С. Плоскіна, Н. І. д-р Я. Заліпський, д-р О. Спюзар, С. І. В. Кебуз, Е. Гаренчук, Р. Михайлевський, Х. Масюк, Р. Василішин, Л. Олександрівський, Ц. Ім-Я. Шатрук, Н. І. Н. Попіль, М. Марусяк, З. Нанашко, Л. Ц. Гриць, А. Пальчук-Гарріс, Т. І. А. В. Андрійчук, Н. І. Р. Кнос, М. Паламар, З. І. Я. Силік, Ю. Баранецький, О. І. Біланчик, І. Мазепа, Р. Вомпель, І. Масюк, Х. І. Б. Сенік, Е. Лашик;

по 80 дол.: О. Я. Шуст, Е. І. А. Ткачук; по 50 дол.: Е. І. М. Білик, О. І. М. Середя, М. Харина, О. Стерчо-Гандлер, Л. Стасюк, Л. Камінська, Л. Ковальчук, д-р Р. Дикій, С. Романко, В. Виницький, Л. Пастушак, В. І. М. Катрук, Н. Квашинська, Е. Леськів, З. Кравченко, Я. Янкевич, Н. І. О. Татуньчак, В. І. д-р Л. Кушнір;

40 дол.: Л. Сюк; 36 дол.: З. Кравченко; 30 дол.: Г. Сестар, Е. Блавацька; 25 дол.: І. Р. Дяків, Д. Химч, М. Борецький, Р. Андрійчук, Т. Корнелісон, Ю. Кривуша; по 20 дол.: Я. Серединська, О. В. Грабець, д-р Н. Лучанко; 15 дол.: М. Середя; по 10 дол.: І. Васолович, Д. Слонська, Л. Гайдукевич; У пам'ять Г. Стеця: С. І. А. Вонторський — 40 дол., Д. Вонторський — 30 дол., І. Р. Дяків — 25 дол., Я. С. Шарко — 25 дол., Х. І. Ю. Гура — 25 дол., Махук, Сірко, Турчин, Масюк і Дикій — 175 дол.

Із зібраних фондів Комітет видає дотепер: 5,000 дол. на закуп друкарні у підприємстві Джордж Когн, як заводчик; 5,000 дол. на конто закупу інформаційного центру для централі Руху у Києві (Чек на що суму зделоповано, до диспозиції М. Горина і І. Драча у „Франкфурт Оффенбах Майн“)

563 дол. заплачено за „факс-машину“, яку передано О. Влохові, голові Руху у Львові.

Комітет Оборони Національних і Людських Прав України (який діє як Комітет Сприяння Рухові)

ІНТРОНІЗАЦІЯ ПАТРІАРХА УАПЦ МСТИСЛАВА І

Як уже інформовано, в неділю, 18-го листопада, у соборі св. Софії в Києві, відбулися урочисті церемонії інтронізації Патріарха Київського і всієї України Мстислава І. Після майже двомісячного перебування в Україні Владика Мстислава повернувся до ЗСА в неділю, 2-го грудня. Консисторія УПЦ в ЗСА повідомляє, що в неділю, 16-го грудня, в Осередку Української Православної Церкви в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. відбудуться урочистості в честь Патріарха Мстислава І, які розпочнуться Патріаршою Божественною Літургією о год. 9-й ранку.

Тут поміщено фотофрагменти з церемонії інтронізації Патріарха Мстислава І з фотокolleкції Ярослава Кулинника, який ці церемонії також фільмував.

До справи І. Дем'янюка

Досі засекречені документи, отримані в днях 9-го — 14-го листопада державних архівів у Варшаві, кидають нове світло на табір у Треблінці та здогадні злочини, які ізраїльська прокуратура приписує Іванові Дем'янюкові. Це є судові акти з процесу чотирьох українських сторожів Треблінки в Варшаві 1953-54 року, що переховувалися в спеціальних схоронищах польської служби безпеки. Чотири підсудні на слідстві „призналися“, що вони брали участь у „газуванні“ і „хочіть“ заперечили це на суді, були засуджені на 12 років тюрми. Але, як показують документи, в 1958 році, коли трохи полегшали політичні умовини, всі чотири ще раз категорично заперечили свої зізнання на слідстві та заявили, що їхні зізнання були вимушені тортурами і що ніяких газувань в таборі не було.

Слід ще додати, що чотири українські вартівні засекречували з Треблінки в квітні 1943 року зі зброєю, яку продали жидом, скривалися перед німцями і опісля брали участь в повстанні проти німців в 1944 році. Все це не врятувало їх від фальшивих оскаржень, 12-літнього ув'язнення і при- сипленої смерті.

В теперішній стадії справи Дем'янюка, після короткого апеляційного відклику в травні ц. р., і перед проголошенням найвищим ізраїльським судом підтверджен- ня або відхилення смертної кари, на яку Дем'янюк був засуджений, однією з можливостей врятувати його життя є внесення до Верховного суду Ізраїля документації, яка доказувала б формальні і фактичні недоречності в акті оскарження і у рішенні нижчого суду. Це може зробити, згідно з законними процедурами, адвокат що виступатиме як „амікус куріє“ (приятель суду). Суд в Єрусалимі погодився на розгляд відповідних документів такою дорогою, але досі такої документації не отримав. У всіх країнах з нормальними судовими процедурами доказані фактичні і формальні неточності і суперечності та незгідні з правдою твердження в судових вердиктах автоматично ведуть до уневажнення вироку і звільнення підсудного.

В таку документацію до справи Дем'янюка повинні увійти, крім згаданих вище свідчень, теж: а) незаперечні докази нешкідливості приписуваної Дем'янюкові „зброї злочину“, тобто ду- левих випарів (про те писав раніше відомий журналіст Пат Бюкенен); б) документація про розмір могили в Треблінці (летунська і наземні фотографії роблені під час війни і після її закінчення), яка підтверджує, що ця могила не була більшою від могили в Катині, де згинуло коло 5,000 польських офіцерів, в) додаткові переконливі докази про алібі підсудного і т. д.

Ці документи, які довго- лютно працьовито роздобула Спілка Прихильників України у Ферфіді, Конн., це тисячі сторінок копій судових свідчень, опійні експертизи, документальних фотографій тощо. Опрацювання цього матеріалу для використання в суді (переклади з польської та інших мов, підготування підсумків у потрібній легальній формі) вимагають велетенської праці і фондів. Це праця, яка му- сить бути своєчасно закінчена, тепер ведеться, серед дуже несприятливих обста- вин і з обмеженими засоба- ми. Тут могли би допомогти правники, перекладачі, секретарський допоміжний персонал. Усі, що хотіли б підтримати справу врятування І. Дем'янюка і оборони українського імені грош- овими датами можуть пере- силити їх на адресу: УІТ- 25 3-й вул. Стефана Конн. 06905.

Р. В.

В ОБОРОНІ С. ХМАРИ

Президенту
Української Республіки,
Леоніду Кравчуку,
Київ, Україна
Кірова 5

Достойний Пане Президенте!
Дійшла до нас пригноблюча вістка, що наш колега, д-р Степан Хмара, став жертвою зааранжованої провокації КГБ і тепер, без рішення суду, є позбавлений волі та зараз є затриманий у в'язниці.

Ми, українські лікарі, які живуть в діаспорі, де права людини, респектують не тільки поліційні, але, в першу чергу, державні — демократичні власті, складаємо на Ваші достойні руки рішучий протест проти такого поступовання і просимо Вас вжити Вашого привілею дати д-рові С. Хмарі змогу боронитися з волі, а не з в'язниці. Також дозволяємо собі звернути Вашу увагу на провокації зі сторони певних кіл, цілю яких є вносити хаос і неспокій, Вам і нам так дорогої батьківщини.

З пошаною

д-р Ахіль Хрептовський,
президент,
д-р М. Колесняк,
діючий віцепрезидент

П.С. Це письмо посилаємо рівночасно й до української і англомовної преси в діаспорі.

Консисторія Української Православної Церкви

в Сполучених Штатах Америки

має шану запросити Вас

на урочистості, що їх вона влаштує

на честь приїзду до США

Святішого Патріарха Київського і всієї України

Мстислава І

і які, складаються з Патріаршої Божественної Літургії

о год. 9:00 та урочистого Бенкету після неї,

відбудуться в неділю 16-го грудня

тисяча дев'ятсот дев'яностого року Божого

в Осередку Української Православної Церкви

в Савт Бавнд Бруку (Самерсет), Нью Джерзі

8:30 Зустріч Патріарха і Владик

9:00 Патріарша Божественна Літургія

12:30 Молебень в Домі Української Культури

1:00 Бенкет

За квитками на бенкет просимо звертатися до Консисторії на (201) 356-0000

У ВАШІНГТОНІ КУВАЙТСЬКИЙ амбасадор до ЗСА заявив, що Уряд президента Джорджа Буша дав запевнення його урядові в ескізі, що ЗСА „не підуть на жодні уступки“ на зустрічах у Вашингтоні та Багдаді. Амбасадор шейх Савд Насір аль-Сабаб сказав, що запевнення він отримав від державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера минулого понеділка в присутності кувейтського міністра закордонних справ шейха Сабага аль-Ахмед аль-Сабага на зустрічі у Державному департаменті. Його розповідь про цю зустріч та її перебіг були також підтверджені офіційними чинниками Уряду ЗСА.

Діти дітям

Заходом 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку, з ініціативи голови Відділу Івонни Клім, в 1970 році було видано платівку для дітей „По слухайте, діти“, яка швидко розійшлася і тому видано касети тиражем 1,000 штук, які теж розійшлися. Другий наклад касет (1,000 штук) вийшов у 1989 році.

Сьогодні, як ніколи, ця касета є неосіненим засобом виховання дітей. Легка метода навчання мови з багатим арсеналом слів, широка тематика, що включає релігійний і патріотичний зміст. Це віршечі зайняття для дитини на цілий день.

Монтаж: Леся Храплива-Шур. Виконавці: дитячий ансамбль під керівництвом Галини Мірошниченко-Кузьми з дітей, які раніше вчилися в її музичному садочку за даною програмою. Члени дитячого ансамблю: Л. Горюдинська, Д. Генза, О. Генза, А. Кобаса, Д. Кобаса, А. Прятка, Б. Прятка, Л. Семушак, Р. Титла, В. Яремчук. Мистецьке читання: Діма, Леся Храплива-Шур. Сольові: Ізабелла Фоменко. Фортепіановий супровід: Євгенія Чапельська. Тексти творів: І. Багряного, Н. Бурака, П. Воронько, Діми, В. Дубини, М. Петрова, Л. Полтави, С. Савицької, Л. Храпливої-Шур. Музика: В. Барвінського, Я. Ласовського, М. Лисенка, І. Недільського, М. Фоменка.

Купуйте касети для своїх дітей і внуків, посилайте їх на відроджену Україну, як так потребує нашої духовної допомоги. Хай говорять діти до дітей своєю рідною мовою, хай єдналиються маленькі серця спільною любов'ю до української музики і своєї рідної землі.

Ціна касети 10 ам. дол.

Хто купує п'ять касет зниж- ка на 30%. Замовлення по- силати на адресу: Iwanna Klym 23-81 23rd St. Astoria, New York, N. Y. 11105; tel: (718) 726-0654.

М. М.

Громадський Комітет для вшанування Українського Історичного Товариства

має шану запросити українське громадянство на

БЕНКЕТ

з нагоди

ВІЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ

УКРАЇНСЬКОГО

ІСТОРИЧНОГО

ТОВАРИСТВА

в неділю, 9-го грудня 1990 р., о год. 2-й по пол.

в Українському Народному Домі в Нью-Йорку

при 140-42 Другій Авеню

Святкове слово: проф. д-р ЛЕОНИД ВІНАР,

голова УІТ і головний редактор „Українського Історика“.

В мистецькій програмі: „ПРОМІНЬ“ і „ГОМІН СТЕПІВ“

Запрошення з квитком участі — \$35.00 для однієї особи

\$10.00 для двох осіб

Просимо зголосити свою участь на число: (212) 529-6287

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING
74 East 7th Street, New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 529-3256

ГРОШІ до СССР:
Мінім. \$200 або 2000 рублів (10 рублів за \$1.00)

ХАРЧЕВІ ПАЧКИ до СССР:
Шинки, кава, саламі, чай, шоколад та багато інших. Ціна від \$20.50 за 8.5 кг. до \$80

ПАКУНКИ:
кораблем 20 ф. \$27
Власні пакунки летунською поштою 20 ф. \$45

ПІКАРСТВА до СССР:

КВІТКИ до Москви, Ленінграду, Львова від лист. 1990 р.

РОСІЯ — зима 1990/91:
Москва 7 днів/6 ночей, від 1.199 дол., включно з літаком

\$647 туди і з поворотом через Варшаву
\$716 туди і з поворотом через Амстердам

ЗАПРОШЕННЯ від СССР — \$60

Це справді...

(Закінчення зі стор. 1)

Братство постало як одна з перших незалежних організацій ще перед іншими молодими, як ось СН-УМ чи Товариство „Лева“. Воно поставило собі за ціль оборону Української Греко-Католицької Церкви і українських політичних провідників.

— Чи ваша фінансова самовистачальність допоможе вам у веденні видавництва книжок?

— Розуміється, що на таку ціль нам треба ще багато чого, зокрема техні-

них засобів, які, як добре знаєте, у нас дуже дорогі. Ось ми тепер їздимо з доповідями та відвідуємо українських громад в ЗСА і Канаді та надіємося на їхню підтримку в цьому напрямі. У нас цілий список чого нам треба.

— Ми тут в діаспорі свідомі того, як дуже ви тепер потребуєте нашої допомоги і ми старасмося її дати, зокрема коли бачимо таку позитивну настанову до відновлення України саме серед молодих людей.

— Так і це добре. Ваша допомога коначна — лише не переносьте до нас ваших спорів і боротьби за те, чи вище, а чи нижче. І просимо — хай ніхто з вас не їде керувати Україною. Куди більше можете для нас зробити, заявляючи перед західним світом, що в Україні! Ось, наприклад, саме тепер прийшов такий важливий момент. Чи знаєте, що арештування Степана Хмарі — це перший крок до репресій на Україні? Як що тепер не встоїмося то у майбутньому буде ще важче. У Львові член редакції „Молодої України“ Зеновій Басараб вже організував комітет на захист Хмарі, а я маю обов'язок в імені нашої цілої редакції закликати українську громаду в діаспорі стати пліч-о-пліч з нами і допомогти своїми впливами та своїми шляхами, щоб і чужинські громадські та політичні організації протестували проти цього беззаконня.

Тарас Чорновіл, який є сином славного українського патріота, правозахисника і талановитого журналіста Вячеслава Чорновола, з першого ж знайомства виявив таку ж енергійність і глибоке зацікавлення найбільш болючими проблемами українського народу, як і його батько.

Тарасові 26 років, навчається на четвертому курсі біологічного факультету, але розмовляючи з ним, не можна не помітити, що все його ество більше схилється до журналістики. На запитання чи це так, Т. Чорновіл відповів, що справді мріяв учитися на журналіста, але в умовах тоталітарного режиму всі його численні спроби виявилися марними. Перша змога для нього, як і для дітей багатьох інших дисидентів, вступити до інституту з'явилася лише 1986 року, але на журналістику чи на інші факультети суспільних наук доро до йому все ж була закрита. З інших професій найбільше його приваблювала біоло-

гія, тому, після дворічної служби у війську, пішов студіювати біологію.

З приводу задуму започаткувати видавництво діяльність у Львові Тарас пояснив, що видавництво демократичних газет не лише у Львові і взагалі в Галичині, але й в багатьох регіонах східної України входить у нормальне русло. Незалежні демократичні газети перестали бути самвидавними. Тепер це вже офіційні газети, які не підлягають КІП-СС.

На питання, чи стала офіційною і самвидавна газета у Львові „Молода Україна“, засновником і головним редактором якої є він сам, Т. Чорновіл відповів: „Це видання уже себе випернуло. Воно зробило свою справу. Справу, добру, а гадаю, бо в газеті цій ми перші порушили важливі історичні моменти, гостро обговорили питання сучасного життя тощо. Пізніше ті та подібні питання почали порушуватися і в багатьох інших незалежних газетах. Тепер на порі стоїть видання книжкове. Газети допомагають відкривати певні політичні сторінки, але газети не мають змоги в достатній мірі заповнити усі ті білі плями в історії нашого народу. Крім того, з усього видно, що найближчими роками у державних видавництвах, які все ще залежать від КПСС, друкувати справді демократичні твори, без будь-якого втручання цензури, не буде змоги. Видання на зразок „Ярослав Галан звинувачує“ або „Буржуазні націоналісти на послугах міжнародної реакції“, що заплановані на 1991 рік, якразові доказ цьому. Отож ми й вирішили на основі газети „Молода Україна“ створити незалежне українське видавництво, яке видаватиме саме книжки. Згоду на реєстрацію цього видавництва ми вже отримали, треба лише довершити деякі формальні справи“.

Щодо назви видавництва, пояснив Тарас, це немає

остаточного рішення, але переважає думка, що, можливо, це буде видавництво імені Ольжича, оскільки воно має на меті поєднувати і політичну тематику, і культурну й історичну. Тобто усі ті аспекти, які так гарно сплелися в діяльності саме Ольжича.

Конкретним завданням видавництва Т. Чорновіл вважає видання для шкіл. „Ми навісімось взяти на себе цей тягар (тягар тому, що мусимо дбати про якісь фінанси, а книги ці, здебільшого, доведеться передати школам безкоштовно), щоб заповнити найбільші прогалини у нашому шкільництві. Це буде „Коротка Історія України“ для дітей, „Історія України“ для юнацтва. В майбутньому плануємо видати факультативні підручники з історії України, історії української літератури, української географії, української політології тощо. Це зумовлено тим, що учителі не мають ні підручників з українознавства, ні відповідного знання. Вони вишукують інформацію в періодичних виданнях, де вона часто буває спотворена і не об'єктивна. Другий наш напрямок — видання книг, які саме на часі. Це література історична, художня і наукова“.

Щодо труднощів, то їх багато, розповідає Т. Чорновіл. Не вистаєє фахових редакторів і журналістів. Головно доводитися орієнтуватися на випускників журналістичного, історичного, літературного факультетів. Та й друкарня ще зовсім не обладнана. Треба придбати різні машини й апаратуру, без яких налагодити видавництво неможливо. Потрібен буде і папір. Отож клопотів ще багато.

„Щодо газети „Молода Україна“, то вона виходить тепер децю в іншому варіанті, розповідає Тарас. — Ми намагасмося переродити її на історико-літературно-політичний журнал, який виходитиме раз на місяць і в якому друкуватимуться більш панорамні статті, ніж можна подати в газеті, але менш об'ємні, ніж у книжках“.

Назва журналу залишилась „Молода Україна“ і головним редактором його далі буде Т. Чорновіл.

На питання, як ставиться він до арешту С. Хмарі, Тарас відповів: „Провокацію зі Степаном Хмарою не можна розцінювати як провокацію саме проти Хмарі, а як провокацію проти національно-патріотичного руху взагалі. На це вказують багато фактів. Та й президент СРСР М. Горбачов неодноразово заявляв про свій намір припинити подальший розвиток національних демократичних зрушень. При цьому він не раз підкреслював, що для СРСР втрата України означає втратити все. Отож і чиняться різні провокації з метою запровадити в Україні військовий стан та влаштувати терор“.

Шкода прощатися з такими цікавими співрозмовниками, але на них уже чекає авто, яке помчить наших гостей далі по американському континенту до нових зустрічей і нових вражень.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРЕЧЧИНИ Тургут Озал заявив кореспондентам, що його уряд застановається над висилкою певної кількості воїнів до Савдійської Аравії і дозволу для Елванних Стейтів Америки, які можуть користуватися усіма військовими летовищами в Туреччині на випадок воєнних дій проти Іраку. Проти пропозиції президента виступив міністр оборони Туреччини ген. Несін Торумтай і несподівано для всіх зрезигнував зі свого посту.

WAWEL
ШКОЛА ЇЗДИ АВТОМ

ДОЗВІЛ НА ЇЗДУ АВТОМ для ВСІХ

(312) 622-7765
5621 W. FULLERTON AVE. CHICAGO, ILL. 60639

ПОЛІСЬКА АГЕНЦІЯ, Inc.
799 Broadway ■ New York City, N.Y. 10003
(corner 11th St. & Broadway, Room 242). Tel.: (212) 674-3673

Бюро відкрито кожного дня, а також в суботу від 9-ї ранку до 6-ї вечора.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“

ПОВІДОМЛЯМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ
і ПОДИНОКІ ОСОБИ.

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГолошень

якщо попередні рахунки НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

Тел.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite ■ Marble ■ Bronze

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY

by Savella Stechishin

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY by Savella Stechishin (Handling and postage charges included) — \$20.00. New Jersey residents add 7% sales tax.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

СВАРКА Компанія
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріали для вишивання, канви, книжки з українським зразком, і т. п. в Апрілі.

ПРАЦЯ

ШУКАЄМО ЖІНКИ

до опіки дворічного хлопця і двох шкільного віку. Мешкання і харч. Платня після умови. Дарлен, Ct.

Тел.: (203) 656-0615 веч.

BUSINESS OPPORTUNITIES

КРАМНИЦЯ „ІСОН“

продає: ІКОНИ, КОРАЛІ, ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ, ГОДИННИКИ І ЗОЛОТІ РЕЧІ. Маємо РАДІО, ВІДЕО на УКРАЇНУ

230 East 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 982-3488

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОУКЛІН, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

ЛІУС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуговуємо ШИРА І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тіл з інших Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS

ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЯКРАЩОЇ ЯКОСТІ

ПАМ'ЯТНИКИ

в околиці Нью Йорку, включно з цвинтарями: св. Духа в Гемптон-Бургу, Н. Я., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., Пайн Буш в Кергонксоні та Глен Спей, Н. Я. Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі. За домовиною представником слід телефонувати:

IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburgh, N.Y. 10916
(914) 427-2684

BONDIAN REKSHYNSKYJ
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523

САМЕ ТЕПЕР ПОРА ПЛАНУВАТИ НА МАЙБУТНЄ!

РОЗСУДЛИВІ ЛЮДИ, ТАКІ, ЯК ВИ, ПОВИННІ ПОРОБИТИ СТАРАННЯ, ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СОБІ МАЙБУТНІ ПРИБУТКИ, АЛЕ ТАКІ, НА ЯКІ МОЖНА ВПОВНІ РОЗРАХОВУВАТИ І ЯКІ ЗАСТУПЛЯТЬ ВАШ ЗАРОБІТОК, ЯК ПІДЕТЕ НА ПЕНСІЮ.

ПИШИТЬ АБО ТЕЛЕФОНУЙТЕ, ЩОБ ЗАСЯГНУТИ ДАЛЬШИХ ІНФОРМАЦІЙ ВІДНОСНО

ПЕНСІЙНОЇ ГРАМОТИ УНСОЮЗУ,

ЯКА ПЛАТИТЬ САМЕ ТЕПЕР 8 1/2% РІЧНО І ЯКІ Є ВІДРОЧЕНІ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ.

До Українського Народного Союзу, Інк.
P.O. Box 17A, Jersey City, N.J. 07303. Tel. (201) 451-2200. 1-800-253-9862

☐ Прошу докладно поінформувати мене про ПЕНСІЙНУ ГРАМОТУ УНСОЮЗУ

☐ Я не є членом, але мені цікаво довідатися про життєве забезпечення УНС

☐ Для мене ☐ Для моєї рідни

☐ Прошу ближче поінформувати мене про

Ім'я і прізвище _____

Вулиця, або поштова скринька _____

Місто _____

Число домашнього телефону _____

Мій вік _____

Стейт/Провінція _____

Поштова ч. _____

Число тел. в праці _____

Вік жінки/чоловіка _____

Вік дітей _____

СОЮЗІВКА
SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate
Fondmore Road, Kerkonkson, New York 12446
914.626-5641

ЗУСТРІЧАЙТЕ НОВИЙ РІК на СОЮЗІВЦІ!

„Олесь Кузишин Trio“

Вечірній одяг

СВЯТКУВАННЯ З ПРИМІЩЕННЯМ: приміщення резервувати заздалегідь, 2 ночі мінімум, кімната на 2 особи з приватною лазничкою; харчування 3 рази денно, включно з перекусною виною і сира в неділю, гре оркестра Союзівки \$100.00*

ПОНЕДІЛОК: коктейль (6-7:30 веч.), вечір і забава, додатково \$30.00*

* Ціна від особи, податок і напівне додатково.

САМЕ СВЯТКУВАННЯ: попереднє замовлення з зачасною заплатаю.

ПОНЕДІЛОК: коктейль (6-7:30 веч.), вечір і забава, шампанське цілу ніч! \$50.00*

* Ціна від особи включає податок і напівне.

На святкування з приміщенням просимо заздалегідь вислати завадаток \$25.00 від особи.

На коктейль, вечір і забаву просимо вислати оплату \$50.00 повністю.

ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ РІК

Ім'я і прізвище _____

Адреса _____

Тел. _____

Завдаток/оплата в залученні: _____

Зачеркнуті одне з нижче поданих:

.....Святкування з приміщенням

.....Коктейль, вечір і забава

Приміщення: _____

Дата приїзду _____

Дата відїзду _____

Посадити коло _____

Маємо на складі нову книжку

Марти Писецької-Фарлі

УКРАЇНСЬКЕ СВЯТОЧНЕ КУХОВАРСТВО

в англійській мові.

University of Pittsburgh Press, Pittsburgh, 1990, pp. 217.
Price \$20.00.

Можна набувати в книгарні Свобода. Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує доплатити до продажної ціни 7% стейт-ового податку.

Книжка, багато ілюстрована, подає в додатку до докладних інструкцій традиційного варення і печива ще й звичай в зв'язку з церковними і родинними святами. Святочне куховарство подає також, як традиційна українська культура проявляється в родинних ритуалах, святкових гарно приготованою їжею і напінками.

СПЕЦІАЛЬНИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК

ЗБІРНИК У ДВОХ ТОМАХ — 100 ПІСЕНЬ
І ПІСНІ ВИ ХОЧЕТЕ СПІВАТИ!

• СПІВАЙМО РАЗОМ •

НАЙБІЛЬШ ОЛЮБЛЕНІ
УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ
МЕЛЬОДІЯ — АКОРДИ — СЛОВА

Упорядник — Михайло Козюба

І-ий том — \$15.00 II-ий том — \$15.00
І-ий і II-ий том (разом замовлений) — \$25.00
Пересилка — \$2.00 (за кожний том)

METELKY PUBLISHING CO., INC.
1034 Sanford Avenue, Irvington, N.J. 07111

Замовлення тілочки чеками або поштовими переказами (М. О.)

ВПЕРШЕ В ЗСА

Пачку в Україну без обмеження ваги. Немає обмеження на вміст пачки, нема мита в Україні, ціна за 1 фунт \$3.20, звичайною поштою і багато, багато більше. За інформацією в Нью Йорку і околиці прошу звертатися до:

Nasz General Consulting USA, Inc.
252 Driggs Ave.
Brooklyn, N.Y. 11222
тел.: (718) 389-1172

від понеділка-п'ятниці від год. 2:00-8:00 веч., субота від год. 12:00-7:00 веч. і в неділю від год. 11:00-3:00 по пол.

В інших стейтах контактуватися:

Nasz General Consulting USA, Inc.
244 Delaware Ave.
Buffalo, N.Y. 14202
тел.: (716) 856-9717
від четверга-п'ятниці від год. 9:00-4:00 по пол.